

Participatie aan het beleid

Wat betekent dit thema voor jouw organisatie/beleidsdomein

Sociaal-culturele en amateurkunstenorganisaties zijn door hun sterke lokale inbedding vaak experts op vlak van gemeentelijke sterktes, noden en bezorgdheden. Daarnaast zijn heel wat organisaties ook thematische experts. De expertise voor een goed, evenwichtig, lokaal beleid zit dus niet enkel bij lokale ambtenaren en mandatarissen. Beleid voeren staat steeds meer gelijk aan samenwerken. In functie van het algemeen belang maar ook uit eigenbelang, want gedragen beleid is beter beleid.

Wat zie of zag je gebeuren (lokaal/bovenlokaal/Vlaams) - welke trends zie je

Op Vlaams vlak zien we wel vaker een enge invulling van "het primaat van de politiek", waarbij politiek verkozenen niet enkel de finale beslissing claimen maar ook resultaten van advies- of inspraakprocessen negeren. Tegelijk zijn er veelbelovende experimenten met een trajectmatige, brede aanpak o.l.v. een 'intendant'.

Lokaal - en ook Vlaams - zien we steeds meer aandacht voor burgerparticipatie. Lokaal zijn 'schepenen van participatie' bijvoorbeeld een krachtig signaal. Maar in de praktijk loopt dat vaak stroef of is het eerder 'omdat het zo hoort' dan een ernstig proces. Die verhoogde aandacht is er niet voor de 'klassieke' lokale adviesraden, waardoor (sommige) lokale verenigingen op hun honger blijven zitten. Her en der wordt er een ad hoc onderscheid gemaakt tussen de 'nieuwe' en 'traditionele' verenigingen of SCW-organisaties: een valkuil. Daarenboven spreken sommigen van een [verwatering van het begrip 'algemeen belang'](#).

Welke uitdagingen brengt dit met zich mee voor lokale besturen

Lokale besturen zoeken volop naar een werkend antwoord op de brede roep om betrokkenheid, zowel van burgers als van middenveldorganisaties. Maar er is geen *passe-partout*. Een goeie aanpak hangt af van lokale dynamieken en de houding van middenveldorganisaties. Dat vereist dus maatwerk. Bovendien vergt het breed organiseren van het lokale publieke debat (politieke) moed en (ambtelijke) tijd.

Welke vrijblijvende suggestie zou je willen doen

In heel wat steden en gemeenten is het verenigingsleven sterk gefragmenteerd. Als lokaal bestuur kan je een verbindende rol opnemen. Naast basisondersteuning - het beoordelen van subsidiedossiers - kan je aansturen op actieve netwerking en participatieve visievorming. Kijk daarbij ook kritisch naar de eigen overlegstructuren, bestaande ondersteuningsinstrumenten e.d. Dynamiseer of herwaardeer bijvoorbeeld lokale adviesraden als daar een voedingsbodem voor is. Waarom hen niet de rol/opdracht/middelen geven om zelf met burgers aan de slag te gaan rond specifieke topics? Experimenten met burgerbegrotingen geven burgers grip op wat er gebeurt en versterkt hun vertrouwen in 'de politiek'. Vergeet daarbij zeker het verenigingsleven niet.

Breder bekeken, kan je ijveren voor of je engageren in een lerend netwerk van beleidsmakers, organisaties en burgers. Mogelijk kan de regionale Avansa's (en/of IGS-Cultuur) zo'n lerend netwerk ondersteunen. In diezelfde lijn kan je (sommige) lokale ambtenaren opleiden tot netwerkmakelaars en participatiecoaches. Regionale Avansa's, Kwadraet of De Wakkere Burger kunnen mogelijks ondersteuning bieden. Deze organisaties werken structureler, duurzamer dan consultants en weten bijvoorbeeld hoe ze 'moeilijk bereikbare doelgroepen' kunnen betrekken.

Welke mogelijke/veelbelovende antwoorden zijn er

In Gent wordt een [traject](#) afgelegd om de relatie tussen de talloze sociale(-culturele) organisaties en de stad te versterken. Samen met alle verenigingssectoren op je grondgebied screen je hun beleidsparticipatie. In Gent denkt men bijvoorbeeld aan een soort alomvattend '**middenveldparlement**'.

In Herenthout begeleidt Avansa Kempen een visieontwikkelingstraject rond participatie. Vertrekpunt is de vraag hoe het gemeentelijk apparaat bijgesteld kan worden om burgers een stem te geven in het beleid. Deze Avansa ondersteunt ook een **lerend netwerk** onder de noemer "[Broodje Burger](#)".

Tijdens corona brachten sommige gemeenten hun **verenigingsleven (online) samen** i.f.v. noodsteun e.d. Blijf dit doen, bv. twee keer per jaar.

Bijna de helft van alle Vlamingen beoefenen één of meer amateurkunsten, al dan niet in georganiseerd verband. Sommige disciplines zijn lokaal sterk verenigd, maar muzikanten en andere niet-georganiseerde amateurkunstenaars zijn dat niet. Een [popraad](#), een beproefd recept, ondersteund door VI.BE, zorgt ervoor dat je als lokaal bestuur een goed kanaal hebt om deze creatievelingen te horen/informereren.

Welke bronnen zijn het noemen waard

(o.a.) stelling 8 van de [eindconclusies van onderzoekstraject CSI Flanders](#)

Eindrapport "[Het Gentse sociale middenveld en middenveldbeleid: een ecosysteem in beweging](#)"

[Kwadraet](#)

[De Wakkere Burger](#)

[Denk. Doe. Dorp. Inspiratie voor een dorpenbeleid \(door Landelijke Gilden\).](#)